

EESTI POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLIK AEGKIRI.

Nr. 47 (309)

24. novembril 1927 a.

VII. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas Mk. 1000.—
 poolaastas „ 500.—
 veerandaastas „ 250.—

Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:

aastas Mk. 800.—
 poolaastas „ 400.—
 veerandaastas „ 200.—

Üksik number maksab Mk. 25.—

Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 7-24

Kuulutuste hinnad:

1/1 lehek. Mk. 4000.—	1/4 lehek. Mk. 1000.—
1/2 „ „ 2000.—	1/8 „ „ 500.—
1/3 „ „ 1350.—	1/16 „ „ 250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—

Lehe eesküljel 75%o, tekstis 100%o kallim.

Aadressi muutmine 30 mk.

Aadress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338
 Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) Eugen Maddison, Keelte küsimus Eestis. 2) A. Eisenberg, Uus alkoholimürgi seadus. 3) E. Mets, Politseiametnikkude teadmiste ja oskuste katsumistest kohtadel. 4) K. Reinberg, Politsei spetsialiseerumisest. 5) Salakanhavedajatele määratavad karistused on väikesed. 6) Räägi tött! 7) H. Tann, Politsei ja kehaline kasvatus. 8) Ametlik osa. 9) Kuulutusi.

Keelte küsimus Eestis.

Eugen Maddison.

II. riigikogu lõpupäevil oli põnevamaks päevaküsimuseks keelte seaduseelnõu. Nüüd aga on kõik vaikne: küsimus on kaotanud oma teravuse ning elu läheb endiselt oma rada. Võiks arvata, et see vaikus on tähendatud seaduseelnõu vastuvõtmise ja keele küsimuse õnneliku lahendamise tagajärg, see ei ole aga nii: eelnõu jäi II. riigikogu poolt vastu võtmata ning III riigikogu nähtavasti ei kaivatsegi tema juure asuda. Mina seletan seda vaikust seega, et keelte tarvitamise küsimus Eestis tegelikult ei olegi nii akuutne, kui see paistis võib olla esialgu, sest tõtt öelda, ei ole keelte küsimus Eesti riikluse ajal kunagi kuulunud akuutsete või valusate küsimuste hulka: ta on küll küsimus, mis vajab veel lähemat normeerimist (seda vajavad ka paljud teised), kuid mitte täna või homme,

vaid siis, kui küsimus ise on täiesti küps, ja tegelik elu meile selleks on juhatanud vajalisi juhtnööre kätte. Vaatleme nüüd, kuidas see küsimus praegu on lahendatud.

Põhiseaduse järgi on Eesti vabariigi riigikeeleks eesti keel (§ 5). Mida tuleb mõista riigikeele all, seda seletavad ligemalt ajutised administratiivseadused 19. novembrist 1918. a. („Riigi Teataja“ nr. 1 — 1918. a.), nimelt seadus 2. („Riigikeele kohta“), mille järgi „kõikides ametiasutustes ja kõikides ametnikkude juures seatakse nii ruttu, kui asjaajamine lubab, eesti keel kui ametlik keel sisse,“ ning seadus ajutiste kohtute sisseseadmise üle (ibid.), kus § 1 p. a on nähtud ette, et „kohtupidamise keeleks on eesti keel“. Järelikult, riigikeele all tuleb mõista ametlikku keelt. Kuid teiselt poolt sisaldab Eesti põhiseadus ka järgmisi

määrusi: esiteks, § 22, mille järgi neis kohtades, kus elanikkude enamus ei ole eesti, vaid kohalisel vähemusrahvusel, võib kohaliste omavalitsusasutuste asjaajamise keeleks olla selle vähemusrahvuse keel, kusjuures aga igal ajal õigus on tarvitada neis asutustes riigikeelt ning kohalised omavalitsusasutused, kus vähemusrahvuse keel tarvitusel, peavad riigikeelt tarvitama läbikäimises riiklikkude asutustega, kui ka nende teiste omavalitsusasutustega, kus ei ole tarvitusel sama vähemusrahvuse keel, ja, teiseks, § 23, kus nähakse ette, et saksa, vene ja rootsi rahvusest kodanikkudel on õigus pöörduda riiklikkudesse keskasutustesse kirjalikult oma keeli, kusjuures nende rahvuste keelte tarvitamine kohtus ja kohalistes riiklikkudes asutustes kui ka omavalitsusasutustes määratakse eriseaduses ligemalt ära. Neist paragrahvidest järgneb, et teatavates kohtades võib olla mõnedes riiklikkudes asutustes — nimelt omavalitsusasutustes (et omavalitsusasutused on riiklikud, seda tunnistab ka riigikohus, olgugi et põhiseadus neid riiklikkudele vastu seab, mida tuleb kirjutada ainult põhiseaduse puudulise terminoloogia arvele) — asjaajamise ehk ametlikuks keeleks vastava rahvusvähemuse keel, ning, teiseks, et isegi neis ametkohtades, kus ametlikuks keeleks eesti keel, võib asjaajamise keeltena tarvitada ka saksa, vene ja rootsi rahvusvähemuste keeli (iseenesest mõistetav ainult tähendatud rahvustesse kuuluvate kodanikkude asjus, mis, muu seas, selgub § 23 esimesest lausest, kusjuures aga nende tarvitamist peab ligemalt määrama eriseadus.

See seadus, nagu juba eelpool tähendasin, jäi ilmutamata, kuid sellest ei järgne, et selles küsimuses oleks tühi koht või et üldse puuduks seadus, mis seda küsimust isegi osaliselt lahendaks. Mina juhiksin tähelepanu eelpooltsiteeritud ajutiste administratiivseaduste (seadus 2) ning ajutiste kohtute sisseseadmise seadusele. Esimene kõneleb teises lõikes veel, et „kohaliste venelaste alalistes asukohtades Peipsi järve ümbruses ja rootslaste asukohtades Läänemaal tarvitatakse vene või rootsi keelt“; teine, omalt poolt kinnitab, et „asjajamist juures võib teist (s. t. mitte eesti. E. M.) keelt tarvitada, kui kohus ja asjaosalised seda mõistavad“ (§ 1 p. a), tehes selle juures (klambrites) juhatust kohtuasutuste sead. § 557, ts. kp. s. §§ 261, 263 p. 2;

1269 p. 2; 1276 p. 2 ja 405 ning kr. kp. s. § 579 peale. Need paragrahvid näevad peaausjalikult ette seletuste andmist tõlgi kaudu, kusjuures vene senat isegi omal ajal seletas (vene senati kriminaal departemangu otsused 1870. a. nr. 68 ja 1872. a. nr. 383), et kohtuesimees, olgugi et ta tunneb asjaosaliste või tunnistajate keelt, ei või neile esitada küsimusi selles keeles. See kitsendus on nüüd ära langenud, ning tõlk on ainult sel juhtumisel vaja, kui kohus ei mõista asjaosaliste või tunnistajate või üks asjaosalisest ei mõista teise asjaosalise või asjaosalised ei mõista tunnistajate keelt.

Mis puutub eriti riiklikkudesse keskasutustesse (riigikogu, vabariigi valitsus, üksikud ministeeriumid ja nende osakonnad või peavalitsused ja riigikohus), siis on saksa, vene ja rootsi rahvusest kodanikkudel õigus, nagu seda eelpooltsiteeritud põhiseaduse § 23 kinnitab, pöörduda nende poole kirjalikult oma keeli. Sellest, et see paragrahv õigustab pöörduda „kirjalikult oma keeli“, ei tule järeldada, et tähendatud kodanikkudel on õigus pöörduda riiklikkudesse keskasutustesse ainult kirjalikult oma keeli. Just vastuoks, sellega on põhiseadus tähendatud kodanikkudele annud suurema õiguse, lugedes suulist pöördumist nimetatud asutuste poole iseenesest mõistetavaks.

Kõike eelpooltoodut võttes arvesse, selgub, et küsimus nõuaks ligemat normeerimist vene ja rootsi keelte tarvitamise suhtes ametasutustes väljaspool venelaste ja rootslaste alalisi asukohti ning eriti saksa keele tarvitamise suhtes, kusjuures peaausjalikult tuleks normeerida tähendatud keelte kirjalikku tarvitamist, sest suuline pöördumine ametasutuste poole ei ole takistatud ja ei sünnita ka tegelikult iseäraseid raskusi.

Sarnane oleks üldistes joontes rahvusvähemuste keelte tarvitamise ametlik külg. Mis puutub rahvusvähemuste keelte tarvitamise mitteametlikku külge, siis on teatavasti, tähendatud keeled üheõiguslikus seisukorras riigikeelega. Neis keeltes võidakse takistamata välja anda perioodilisi trükitooteid, kirjastada, pidada koosolekuid, korraldada avalikke ettekandeid, teha kihutustööd jne., jne., ning neis asjades nõutakse juba ametnikult, kelle ülesandeks selle järele valvamine, rahvusvähemuste keelte põhjalikku tundmist.

Uus alkoholimüügi seadus.

A. Eisenberg.

3. juunil s. a. hakkas maksma uus piirituse ja alkoholiliste jookide müügi seadus („R. T.“ nr. 50 — 1927. a.), mida täiendavad rahaministri määrused („R. T.“ nr. 74 ja nr. 99 — 1927. a.).

See seadus korraldab kõikide alkoholiliste jookide müüki kui ladudest ja kauplustest nii ka trahteriasutustest, ning on selle poolest hõlpsam käsitamiseks, kui endised laialipillatud seadused ja määrused. Sisuliselt on ta analoogiline endistele sellekohastele seadustele, ainult osaliselt juure tuues muudatusi võrreldes senini maksnud korruga.

Olulisemad muudatused ja uuendused selles seaduses oleksid järgmised:

Piirituse ja viinale lisaks on nüüd ka napside ja likööride müük tunnistatud riigi ainuõiguseks (monopoliks), kuid tegelikult on see veel teostamata (§ 1).

Kanguse alammäär, millest alates joogid loetakse alkoholilisteks, on tõstetud endise $\frac{1}{2}^{\circ}$ pealt $1\frac{1}{2}^{\circ}$ peale kõikide jookide suhtes (§ 2).

Kõigile müügikohtadele annab load aktsiisi peavalitsus 3 a. ajajärgude peale 1928. aastast ehk hiljem alates ja 1930. aastaga lõpetades (§ 7).

Trahteriasutuste (restoraanide või *eineaudade*) *avamiseks on endiselt nõuetav*: eraisikutel — kohaliku omavalitsuse volikogu, sõjaväelaste kogudel — sõjaministri, politseinikkude kogudel — sise-*ministri*, raudteel ja laevadel — teedeministri nõusolek (§§ 5 ja 6).

Trahteriasutustele isikliste *avamis*luba andmist võivad omavalitsuste volikogud uue seaduse järgi otsustada ainult 1 kord aastas, ja nimelt — oktoobri kuu jooksul peetavatel volikogude koosolekutel. Seega on nüüd omavalitsuste volikogude koosolekud vabanenud sellest peaaegu alaliseks päevakorra sisuks kujunenud kõrtsiküsimusest (§ 6).

Alkoholiliste jookide täieline müügi-keeld omavalitsuse piirkonnas tuleb otsustada nüüd volikogude poolt 3 aastaks ette ära; kui seda pole otsustatud volikogude poolt, siis otsustatakse see kohalikul rahvahääletamisel, kui niisugust rahvahääletamist nõuab vähemalt 10% hääleõiguslikest kodanikkudest (§§ 12 ja 13).

Igasuguste muude alkoholiliste jookide müügikohtade, nagu kaupluste ja ladude,

avamiseks omavalitsuste üksikasjalikku nõusolekut enam tarvis ei ole; need avatakse aktsiisi peavalitsuse loal, kokkuleppel politsei peavalitsusega, välja arvatud riiklikud, mis avatakse ainult aktsiisi peavalitsuse korraldusel (§§ 3, 4, 30 ja 33).

On nähtud ka ette n. n. „Göteborgi süsteemi“ alusel tegutsevad alkoholi müügikohad. Need oleksid karskusseltsid, kes müües alkoholilisi jooke, ajavad sealjuures karskuspoliitikat, s. o. pööravad alkoholimüügist saadud kasud alkoholismi enese vastu võitlemiseks ja ei pane läbimüügi ja joomise peale nii suurt rõhku, nagu seda teevad teised alkoh. jookide müüjad. Sunduslik ei ole nende asutamine seaduse järgi, vaid ainult võimalik. Tegelik elu peab näitama, kuidas näevad sarnased asutused välja.

Uudisena esinevad aga veini- ja õllekauplused ka seesjoomisega välismaa eeskujul (§§ 30 ja 33). Nad ei kuulu trahteriasutuste liiki ja ei allu selle tõttu trahterimaksule. Sellepärast on neil keeldud selle kõrval trahteriäri ajada. Nendes kauplustes võib kaubelda: kui on veinikauplus — ainult veinidega, kui on õllekauplus — ainult õllega, väljavõtmiseks kui ka kohaltarvitamiseks. Sarnane tüüp joogikohti võimaldab kergemaid alkoholilisi jooke odavamini müüa, kui see restoraanides sünnib ja publiku rohkem kergemate jookide tarvitamisele viia. On ju restoraanid mitte ainult oma kõrgete hindadega, vaid ka oma õhkkonnaga paljudele inimestele kättesaamatud ja vastikud. Harilikult lisatakse restoraanides alkoh. jookide hinnale kuni 100% juure, mida aga avatavates kauplus-baarides ei sünni, sest vastasel korral ei oleks neil mõtet.

Puuduliselt on väljendatud seaduses, kas võib kaubelda nendes kauplustes üldse ainult veiniga või õllega, või alkoholilistest jookidest ainult veiniga või õllega. Tundub nagu mõtetuna, et mingisuguse teise kaubaga, näit. külmade suupistetega, biskviitidega, šokolaadiga, kompvekkidega, seltersiga jne. sealjuures ei tohi sugugi kaubelda. Paljud tarvitajad ei ole harjunud midu üldse alkoholi tarvitama, kui ei ole midagi peale võtta. Kuid seadus on seadus, ja seadust tuleb seadusest endast tõlgitseda,

mille tagajärjel osutub, et ikka muu kaubaga peale veini või õlle ei tohi kaubelda nendes kauplustes (§§ 30 ja 33). Tegelikult on aga need §§ paljad dispositsioonid, sanktsioonideta (karistuseeta), mille rikkumisel ei saa võtta otsekohe vastutusele, vaid võiks ainult kaudsel teel r. n. s. § 29. tarvitada. Kuid võimalik, et see küsimus lahendatakse sündmäärusega või aktsiisivalitsuse praktikaga.

Suuremad muudatused on tehtud trahteriasutuste (restoraanide ja einelaudade) kohta alkoh. jookide müügikorrasuhtes (§ 34). Esiteks, on iga liiki trahterid kohustatud müüma kõiki alkohoolisi jooke ostjate nõudmisel ka väljaviimiseks, kuid sel puhul kinnistes, pitsseeritud või panderollitud pudelites. Ennem oli see aga keelatud ja koguni karistatav. Teiseks, võib osta trahteritest riigi viina ka valitsuse hinnaga, nagu see sünnib monopoli kauplustes. Selles suhtes on nähtud trahterid ette 3 liiki: kõrgemad (I.), keskmine (II.) ja alam (III.) liik või järk (§ 34).

Viina müük sünnib: väljaviimiseks — kõigist trahteritest, liigi peale vaatamata, valitsuse hinnaga ja kinniselt, kohaltavitamiseks aga järgmiselt:

Alama (III.) liigi trahterites on viina müük valitsuse hinnaga ja kinnistes pudelites sünduslik igal juhtumusel (ka erilise nõudmiseta ostja poolt).

Keskmise (II.) liigi trahterites on see valitsuse hinnaga ja kinniselt sünduslik ainult ostja sellekohasel nõudmisel, vastasel korral aga vaba hinnaga ja lahtiselt.

Kõrgema (I.) liigi trahterites sünnib see ainult vaba hinnaga ja lahtiselt (§ 34).

Kus viina tuleb müüa valitsuse hinnaga, seal peab see sündima alati kinnistes pitsseeritud pudelites. Teiste alkohooliste jookide hinnad on igal juhtumusel ja tingimusel vabad.

Napside, likööride ja veinide müük kohaltavitamiseks peab sündima III. järgu trahterites ainult kinniselt, II. järgus — lahtiselt, kuid tarvitajate nõudmisel ka kinniselt, I. järgus — ainult lahtiselt.

Aktsiisi peavalitsuse poolt trahteritele antavatel müügilubadel peab olema tähendatud, kuidas müük peab sündima.

Olgugi et seadus hakkas maksma juba 3. juunil, ei ole viidud seniajani trahterite liigitamist veel läbi. See sünnib aga kindlasti 1. jaanuarist 1928. aastast, mis ajast siis võib hakata nõudma ka uue

seaduse täitmist. 1. jaanuarist hakatakse ka trahteritele riigi viina müügi eest tasu maksma, nagu seda makseti monopoli kauplustele senini. Tasu saavad ainult alama (III.) liigi trahterid. Praegu, s. o. kuni 1. jaanuarini võivad trahterid alkoh. jooke müüa väljaviimiseks ja kohaltavitamiseks ka valitsuse hinnaga, kuid ülalnimetatud põhjustel ei ole see neile veel sünduslik.

Mis mõttega on siis trahteriasutused niiviisi järkudesse jaotatud? Tagamõte on see, et väljaviimise müügiõigusega trahteritest seadusepäraseid alkohoolisi jooke ka väljaspool ladusid ja kauplusi ning nende kauplemisaega ja kehvemale rahvakihile viina odavamini, s. o. valitsuse hinnaga, kättesaadavamaks teha, mis omakord oleks sihitud salaviinamüügi ja -joogikohtade ja konterbandi piirituse vastu.

Kuid kahjuks on seadus ka selle tähtsa (§ 34) jätnud sanktsioonita. Ei ole ega ka muud seadust, mis näeks ette tagajärgi või karistust eelpoolnimetatud nõuete täitmatajätmise puhul restoraani omaniku poolt. Ainuke abinõu seda § täitma sündida oleks jällegi ainult administratiivkorraldus ja r. n. s. § 29., mis aga on puuduline ja hädaabinõu.

Peab aga ütleva, et üldse on võimatu praegu veel uue seaduse praktilist läbi viidavust ja kõiki juhtuda võivaid keerdküsimusi näha ette, vaid tuleb oodata ära uue korralduse elluviimine ja vastavate administratiivasutuste praktika selle käsitamisel. Kus seadus on puuduline, seal loob õigust teatavasti ka kohtu- ja administratiivasutuste praktika.

Missuguse plaani järele restoraanide järkudesse jaotamine aktsiisi peavalitsuse poolt sünnib ja missugused restoraanid missugusesse järku langevad, ei ole praegu veel teada.

Seaduse järele on alkohooliste jookide müük nii trahteritest kui ka kauplustest keelatud kooli välismärgiga alg- ja kesk-kooli kasvandikkudele (§ 35).

Endistele tähtpäevadele lisaks on alkoh. jookide müük nüüd keelatud ka: 1. mail, riigikogu valimiste ja rahvahääletamise päevadel üle riigi, kohalikkude omavalitsuste esituskogude valimispäevadel valimispiirkonnas.

Alkoh. jookide müük kohaltavitamiseks võib sündida: kella 9 (pühapäevadel ja pühadel kella 12) alates ja kella 24 (teatrimajades ja suvirestoraanides kell 1

öösel) lõppedes. Selle ülemmäära piirides jääb omavalitsustel õigus sundmäärustega kindlaks määrata kauplemisaeg. See ajanorm ei käi raudteejaamade, rahvusvaheliste vagunite ja laevade einelaudade kohta, kus määrab kindlaks alkoh. jookidega kauplemise aja ja korra teedeminister, kaitseväelaste kogudes ja kasiinodes — sõjaminister, politseiteenijate kogudes — siseminister. Omavalitsuste sellekohased sundmäärused ei maksa neis kohis.

Mis puutub suvirestoraanidesse (§ 37), siis tuleks suvituskohadeks lugeda ainult need, mis on „Riigi Teatajas“ kuulutatud välja vabariigi valitsuse otsusega tunnistatud avalikkudeks suvituskohadeks (näiteks „R. T.“ nr. 7 — 1926. a.).

Tekib aga küsimus, kas alluvad suvirestoraanid aasta läbi sellele ajapikendusele (kuni kella 1 öösel) alkoh.-jookide müügi suhtes, või on see lubatav ainult suvitushooajal, ning viimasel juhtumisel missuguse aja jooksul. Kahtlemata on suvirestoraanid mõeldavad ainult suvitushooajal. Missugused tähtajad võtta aga piiriks? Vaevalt võib sellena võtta kalendrisuuet, sest see ei lange meil tegeliku hooajaga just ühte. Et „R. T.“ nr. 109/110 — 1925. a. avaldatud „suvituskohade seadus“ ei näe ka mingisugust suvitushooaja tähtaega ette, siis tuleks loodada selle küsimuse lahendamist seaduse- või määruseandlisel teel.

Täiendatud on nende isikute nimekiri, kes ei tohi pidada alkoh. jookide müügikohti. Müügikohtade pidajatelt, kes juba 1 kord kohtulikult karistatud alkoh. jookide müügi seaduste või määruste rikkumiste eest, võetakse 2 aastaks alkoholimüügi õigus. Õiguste kaotamine laieneb ka õiguse kaotanud isiku lahutamata perekonnaliikmetele (§ 15). See on igatahes väga kardetav § alkoholimüüjatele.

1. jaanuarist 1928. a. ilmub riigi viin pitseeritud pudelites müügile. Praegu aga pitseeritakse ainult piiritus.

Politseil lasub järelevalve selle üle, et alkoh. jookide müügikohti ei avataks:

a) trahteriasutusi — linnades ja alevites lähemal kui 100 meetrit, maal lähemal kui 500 meetrit matmispaikadest, kirikutest, koolidest, kasvatusmajadest, haigemajadest, vangimajadest, kasarmutest ja vallamajadest — tingimusel, kui need asutused asuvad oma majades; lähemal kui 200 meetrit raudtee pealiini teljest, linnades ja raudteejaamade asukohas —

lähemal kui 60 m., välja arvatud jaama hoonetes asuvad einelaud;

erand on luba teha aktsiisi peavalitsusel kokkuleppel politsei peavalitsusega (§ 10);

b) kauplusi ja ladusid — lähemal kui 500 m. lõhkeainete ja laskemoona ja sõjariistade tehastest ja ladudest (§ 11).

Septembri- ja oktoobrikuus oli politseijaoskondades käsil eelnimetatud kauguste kohta tunnistuste väljaandmine müügikohtade pidajatele, samuti ka § 15. põhjal nõutavate ustavuse tunnistuste väljaandmine, sest ramini määruste põhjal tulid kõik sooviavaldused 1928.—1930. a. a. peale alkoholimüügi loa saamiseks ühes politsei tunnistustega sisse anda juba 1. septembriks: kaupluste ja ladude avamiseks — aktsiisiringkondade valitsustele, restoraanide avamiseks — omavalitsustele.

Kõik alkoholimüügi kohtade ruumid vaadatakse enne avamist üle komisjoni poolt, kuhu kuuluvad aktsiisivalitsuse, omavalitsuse ja politsei esitaja. Komisjon otsustab ruumide kõlblikkuse, mille üle seatakse kokku aktid, mis aktsiisi peavalitsusse jäävad.

Kokkuvõttes, missugused müügikohtade tüübid võiksid järelikult uue seaduse põhjal tekkida? Need oleksid: vabrikud, laod ja kauplused ainult väljaviimiseks müümisel õigusega; kauplused müügiõigusega väljaviimiseks ja ka kohaltarvitamiseks; trahterid müügiõigusega kohaltarvitamiseks kui ka väljaviimiseks.

Trahteriasutustest võib avada niisuguseid maal, merel ja rongidel kas kõikide alkohooliliste jookide või ainult kergemate jookide, s. o. veini või õlle müügiga (§ 5).

Kauplused ja laod ainult väljaviimiseks müügiga võivad olla kas kõigi alkohooliliste jookide müügiga ühest ruumist, kui igale joogile on lunastatud vastav luba ja patent, või jälle mõnesuguste jookide või ainult ühe liigi jookide müügiga.

Peale trahteriasutuste ja kaupluste ning ladude on siis veel segatüüp kauplusi, nimelt õlle- või veinikauplused väljamüügiga kui ka kohaltarvitamisega, nagu eelpool kirjeldatud.

Aktsiisivalitsuse poolt müügikohtadele väljaantud lubadel tähendatakse täpselt, missuguste jookidega müügikohas tohib kaubelda ja missugusel kujul, kas kohaltarvitamiseks või väljaviimiseks, mille tõttu loas nimetatud jookidega kauplemisele tuleb vaadata kui salajasele müügile.

Politseiametnikkude teadmiste ja oskuste katsumistest kohtadel.

E. Mets, politseikooli direktor.

Ühenduses katsumiste kava selgitamisega tahaksin peatuda veel „P. T.“ artiklil (v. „Eesti Politseileht“ nr. 42 — 27. a.). Nähtavasti on P. T-le katsumise korraldus tunginud väga südamesse ja see on üks hea külg tervel korraldusel, et seda on võetud tõsiselt. Kuid täiesti valesti on P. T. saanud aru hra siseministri käsikirja mõttest.

P. T. leiab, et eelolevad katsumised olevat määratud ainult ebasoovitavate ametnikkude kõrvaldamiseks teenistusest, nagu poleks siseministril teisi abinõusid ametnikkude kõrvaldamiseks, kes pole soovitatavad teenistuses. Niipalju, kui mul teada, on mõeldud katsumised, nagu ma alul juba nimetasin, seks, et luua pilti ametnikkude oskuste tasapinnast ja virgutada ametnikke tutvunema ligemalt oma ülesannete täitmisel ettetulevate seadustega. Sellest võib teha kahesugust järeldust: 1) need ametnikud, kes näitavad häid teadmisi, võetakse eriti arvele ja neile võimaldatakse esimeses järjes edasijõudmist teenistuses; 2) nende ametnikkude teadmisi, kes osutuvad nõrkadeks, katsutakse edaspidi täiendada kas koolis või kursustel. Samuti võib katsumistel saadud muljete põhjal teha järeldusi, mis alal või ainetes tuleks ametnikkude oskusi täiendada ja arendada üldiselt sellekohastel kursustel. Edasi väidab P. T., et eelolevad katsumised olevat ain-samad ja omapärased riigis. Minu teatavasti korraldatakse eksamid riigikontrollis, samuti korraldatakse teadmiste täiendamisi ja katsumisi omavalitsuse ametnikele. Järelikult, mis politseiperes juba ammuugi tehtud, hakatakse sedasama korraldama muis ametkonnis. Siis on selge, et sarnase korralduse tarvidust tuntakse ja hakatakse tundma ka mujal.

Siib kaebab P.T., et siseministri korraldus närveerivat ametnikke ja tegevat mee-leolu kibedaks, koguni see h a a v a v a t ametniku enesetunnet (kui julgelt öeldud)! Seda enam neid, keda 7—8-aastase praktilise töö järgi tahetakse eksamineerida teoorias! Tähendab, siin tahetakse puge-da praktilise teenistuse varju ja patenteerida end puutumatuses, nagu oleks praktiline teenistus iseenesest kõik. Sellest võime teha väga ebapraktilise järelduse, et ametnik ei pruugi praktilises tee-

nistuses üldse midagi õppida ja tema oskusi pole tarvis kontrollida, tuleb arvestada ainult aastatega, kui kaua ta on teeninud ja aastate arv peaks olema ametniku hindamise mõõdupuuks. Peab tulema tagasi jällegi öeldule, mis on siis praktiline teenistus ja mis on teooria, mis on praktiline ja teoreetiline oskus. Nad on peajoontes üks ja seesama, ei saa teenida isik, kel puuduvad tarvilised oskused, ja praktiline teenistus näitab ainult kus ja kuidas rakendada oma teadmisi tegelikude ülesannete lahendamisel, ühesõnaga, teenistus annab vilumust teenistuses, kuna põhialus on ikkagi teooria, s. o. oma ülesannetesse puutuvate seaduste tundmine. Selles tundmises võime olla tugevamad või nõrgemad kas teoreetilises või praktilises käsitamises, aga tundma peab ikkagi.

Näitena võin tuua juhtumust läinud sügisel, kui politseikooli komandeeriti 39 konstaablit, kes olid lühemat või pikemat aega teeninud. Neist osutusid katsetel rahuldavaiks 24 konstaablit, nõrkadeks 15 (järeleeksam anti 7-ale, 8 tunnistati nõrgaks), tähendab 40% osutusid katsetel nõrkadeks. Küsitakse, kas teoorias? Jah, teoorias, see tähendab, nende seaduste tundmises, mida peab tundma iga konstaabel teenistuses. Kuid kas nad seepärast minema kihutati? Neile võimaldati end täiendada ja katsuda uuesti jõudu, või määrati oskustele vastavatele kohtadele.

P. T. saab nähtavasti omapäraselt aru praktilisest teenistusest ja teenistusoskustest, et oskusi ei tule omandada õppimise ja katsete varal, vaid muul teel. Tuleks siis järeldada, et oskusi omandatakse eksimuste kaudu. Ametnik eksib ülesande täitmisel, komissar juhhib tähelepanu, või kohtus läheb asi tühja või tulevad ilmsiks mõned puudused. Ametnik teeb järelduse, et niiviisi ei tuleks tulevikus enam talitada, aga ei huvita end ka täiendada kas seadustikust või käsiraamatust, kuidas peaks õieti tegutsema, olgu et ülemus juhhib otsekohe tähelepanu või annab juhtnööri kuidas talitada. Ja kas pole tõsi, et meie upume mõnikord nendesse juhtnööridesse. Juhtnöörid on vajalised ja kasulikud, aga kui juhtnööriaga peab ametnikule tuletama meele lihtsalt seaduse

üksikuid §§, siis on asi halb. Ja vaadake, pooled meie ringkirjust on sarnased, need juhivad tähelepanu üksikute §§ või toovad koguni väljavõtteid seadusist. See näitab, et ametnikud ei tunne seadust ja pole neid ka lugenud. Juhtnööri ehk instruksiooni ülesanne on tõlgitseda ja seletada seaduse mõistet ja kuidas neid käsitleda.

Viimastel aastatel on asi ses mõttes märksa paranenud ja sarnaseid ringkirju, mis juhivad ainult tähelepanu seadusele, pole enam ilmunud. Muidugi aitavad sellest üle ilmunud käsiraamatud.

Olen kuulnud just juhtivatest ringkondadest nurinat, et ametnikud ei loe seadusi, ka neid mitte, mis otsekohe puudutavad politsei tegevust. Küllalt võime leida konstaableid, kellel „Riigi Teatajad“ seisavad nurgas tolmunud ja lahtilõikamatult. Huvitav, kas seadused ise lähevad pähe, või on ametnik juba nii tark, et tunneb seadusi ilma neid lugemata? Samuti peab tunnistama, et väga visalt omandatakse käsiraamatuid ja allikaid,

millest võiks ammutada teadmisi ja teenistusoskusi. Võib olla puudutan valeselt tegelikke töömehi, aga ma lugesin enda kohuseks valgustada tõelusi ka teisest küljest ja seda on kutsunud välja just P. T. artikkel. Üldiselt ei saa nüriseda, et meie politsei oleks halb, aga ei saa kuidagi eitada häätahtlikku siseministri korraldust, mis sõna parimas mõttes tahab arendada meie peret ja viia täiusele, et ei leiaks aset tulevikus arusaamatused või politsei võõriti hindamised.

Ei saa salata, et kohus kui ka prokuratuur vaatab politsei tegevust teatud ettevaatusega, koguni umbusaldusega, mis on suurel määral tingitud veneaegsest vaatekohast, nad kahtlevad just politsei-ametnikkude tarvilises seaduste tundmises, aga me peame kord näitama, et politsei seisab kahtlematult tarvilisel kõrgusel ja tunneb oma ülesandeid korralikult. Sellest osalt, võib olla, on tingitud ka katsed.

Politsei spetsialiseerumisest.

K. Reinberg.

Kui keegi meie lugejate perest arvab, et politsei spetsialiseerumine on uuema aja saavutus, siis eksib ta. Tööjaotuse printsiip on pääsenud juba vanast hallist ajast võimule ka politsei alal.

Juba siis, kui vanade riikide aparatuuris õiglusemõistmine polnud veel eraldatud täidesaatvast võimust, leiame erilisi politseisalku, ehk küll vormeeritud sõjaväelistel alustel, kuid puhtpolitseiliste ülesannetega. Meie päevini on säilinud üle 4000 aasta vana hauakiri, mis kaunistas nomarh (provintsiavalitseja) Tefieb'i hauda Egiptuses, mis järgmiselt kõlab: „Kes öösel maanteel magas, see kiitis mind, sest ta oli kui mees oma kodu, kuma kartus minu soldatite eest kaitses teda.“ Hiljem leiame vanas Egiptuses politseiliste ülesannete jaoks eri sandarmikorpuse, mille ülem otsekohe allus vesiirile, kes oli, teatavasti, varaode parem käsi vägevas Egiptuse riigis.

Persia satraapidest (provintside valitsejatest) räägib Xenofon, et see oli hea satraap, kes võis öelda: „Minu provintsis võib iga aus mees oma äriasjus reisisida, kuhu tahab.“

Kreekamaal kuni neljanda sajanguni

enne Kristust näeme politseisalku, mis orjastatud rahvusest — skytidest oli kujundatud. Viimased pidasid korda ka Ateeni rahvakogudes. Kui kõneleja eesistuja korraldustele ei alistunud, siis võtsid skytid ta lihtsalt käte alt kinni ja talutasid parlamendihoonest välja. Vabad hellaslased vaatasid sellele kui vabaduse kaitsele üksikute korrariikujate vastu. Ja see vaade vabadusele on ehk vast õigem kui meieaegne. Kreekamaal umbes samal ajal leiame juba eraldatud turu-, teede- ja ehituspolitsei.

Rooma liktorid, vitsakimbusse punutud kirvega, kui ametmärgiga, on üldiselt tuntud tüübid Rooma riigi ajaloo. Keiser Oktaaviuse ajal oli Rooma riigil juba meie mõiste järele organiseeritud politsei. Politseinikud — vigiimid on koondatud salkadesse — kagortidesse. Politsei tegevuse juhiks on Praefectus vigilum. Eraldatuna seisavad tema käsutuses tulitõrje salgad. Siin on juba käsitusel õine vahiteenistus, patrullid kuritegijate tabamiseks. Ent meieaegse kriminaalpolitsei algtüübi leiame veel varemgi. Ptolomäode aegses Egiptuses olid politseis, millel oli juba kohalik iseloom, nõndani-

metatud vargapüüdjad, kelledele vist küll võib vaadelda kui esimeste kriminaalpolitseiametnikkudele.

Ka meieaegsed otsimiskirjad pole uuema aja saavutus; nad olid tarvitusel juba vanas Egiptuses. Meie päevini on säilinud otsimiskiri, mis levitati 145 aastat enne Kristust Aleksandria linnastrateegi (politseiülema) poolt. Selles otsimiskirjas otsitakse taga Alabanda deputaat Aristogenes, Chrysippuse poeg, ära karanud öri nimega Hermon, kah Neilos'eks kutsutud. Ka isikukirjeldus ei puudu selles otsimiskirjas: „päritud Bamykest, Siirias, umbes 18 aastat vana, keskmise kasvuga, habemeta, sirgete jalgadega, lõuaotsas auguke, nina pahemal pool läätsesarnane soolatiügas, arm üle pahempoolse suunurga, parema käe randmel tätoveeritud barbaarlaste kirjatähed.“ Edasi järgneb riietuse ja kaasasolevate asjade kirjeldus. Viimased on otsimiskirjas isegi joonistatud. Isikule, kes toob tagaotsitava tagasi, on lubatud tasuks 2 talenti ja 3000 drahmi; kes ta asukoha üles annab, saab 1 talent 3000 drahmi juhtumusel, kui see asukoht on kusagil pühas kohas; 3 talenti 3000 drahmi aga siis, kui tagaotsitav on redus maksujõulise ja kohtulikult kättesaadava isiku juures.

See kahetuhande aastane otsimiskiri oma täpsuse ja üksikasjade poolest ei jäta midagi soovida, ka meie ajaolude kohaselt.

Meieaegne elanikkude registreerimine! Vanas, politsei korralduste poolest rikkas Egiptuses oli see juba käsitusel. Ainult selle vahega, et elanikke ei registreeritud seal nende elukoha, vaid sünnikoha järele. Ka Rooma riik tundis seda politsei järelevalve abinõu. Tuletage ainult meele piibli sõnu: „Ja see sündis neil päevil, et sõna läks keisrist Augustusest välja, et kõik maailm pidi üles kirjutama.“

Kuid piirdume sellega: käesoleva artikli ülesandeks pole anda politsei arenemise ajaloolist ülevaadet. Ta on õieti järelesõnaks minu artiklile „Kas politseikool või politseireserv.“ („E. P.“ 39).

Meieaegse politsei spetsialiseerumise iseloomulikumaks tüübiks on kahtlemata Saksamaa. Seal on kõige mitmekesisem politsei liigitamine: julgeoleku politsei (Sicherheitspolizei), avaliku korra politsei (Ordnungspolizei), kombuspolitsei, tervishoiupolitsei, veterinaarpolitsei, ehitus- ja tuletõrjepolitsei, välja- ja metsa-

politsei, jahipolitsei, vee- ja kalapüügipolitsei, teede- ja tänavatepolitsei, tööstuspolitsei, õhu- ja raadiopolitsei, kriminaalpolitsei, poliitiline politsei.

Nagu näeme, on välispolitsei Saksamaal jagunenud mitmesse iseseisvasse harusse. On ka politsei harusid, nii näiteks, viimasel ajal tekkinud õhu- ja raadiopolitsei, kes täidavad politsei üldiseid kohuseid. Lajaulatuslikus poliitilises politseis, kus töötavad kaasa eraorganisatsioonid, seisab eraldi piirpolitsei.

Tähelepanu väärib Saksamaa politseiorganisatsioonis see kiirus, millega esilekerkinud nõuetele vastavalt luuakse uued politseiharud ja viimaseid likvideeritakse tarviduse möödumisel. Nii näiteks, loodi pärast sõjaaega maad võtnud hangeldamise mahasurumiseks rohkearvuline eripolitsei — Landpolizei. Kui enne inflatsiooni ajajärku Saksa kapitalistid hakkasid saatma oma kapitaale välismaale, et pääseda maksustamisest, kutsuti ellu jällegi uus politsei selle pahe vastu võitlemiseks. Riigipanga juures töötab praegugi eripolitsei, kelle ülesandeks on võitlus valerahategijatega.

Kriminaalpolitsei tööjaotuses ei ole viidud läbi territoriaalne printsip, nagu näiteks meil, vaid nii öelda, professionaalne, s. o. liigitus kuritegude järele. Tapmise asju, näiteks Berliinis, jälgib eriametkond — die Mordkommission; pangaasjade alal töötab oma ametkond; järelevalveks õiste salaugaste jaoks on eriametnikkudest „Streifzüge“; mürdvarguste peal spetsialiseeruvad eriametnikud; eri ülesanneteks on kuritööd suguelu alal; eriametkond valvab rahvusvaheliste kuritegijate järele jne.

Viimasel ajal tahab pääseda Saksamaal võimule nõndanimetatud Einheitsrevier'i idee. Leitakse, et kodanikul politseijaoskonnas peavad kättesaadaval olema iga liiki politseiametnikud, keda tema vajab; seda vähemalt suuremates linnades. Seega peaksid igas politseijaoskonnas tegevuses olema ka kriminaalpolitseiametnikud. Kui ma ei eksi, on see osalt katsena viidud läbi Berliinis.

Territoriaalse tööjaotuse kasuks kriminaalpolitseis räägib kohapealsete olude ja elanikkude tundmine, mis mõistagi põhjalikum on kriminaalpolitsei ametniku juures, kes järjekindlalt töötab teatud rajoonis. Professionaalse tööjaotuse juures aga õpib kriminaalpolitsei ametnik põhjalikumalt tundma elukutseliste kuri-

tegijate võtteid ja neid endid. Mis on tähtsam kuritööde jälgimisel? Kahtlemata, viimased teadmised. Seda eriti just suuremas linnas, kus elukutseliste kuritegijate tegevus ei piirdu teatava ra-

jooniga, vaid ulatub üle linna, jah isegi üle terve riigi ning väljaspoole tema piire, kus kuritegijad spetsialiseeruvad oma elukutses. (Järgneb.)

Salakaubavedajatele määratavad karistused on väikesed.

Salakauba-, iseäranis piiritusevedu rannaäärtes on suurem kui seda arvatakse. On olemas väikesed organisatsioonid, kust saadetakse välja salakauba maaletoomise korral agendid piirivalvurite ja politseinikkude järele valvamiseks. Merel ei ole karta neil kedagi, maandudes peidetakse piiritus osalt maa põue ja siis algab agentide kaudu laialitoimetamine. Rannaäärtes on salakaubavedu demoraliseerinud rahva: kellel raha on, see katsub äri teha salapiiritusega. Praeguste olude juures näib aina suurenevad salakaubavedu.

Keegi salakaubavedaja ütles mulle ise peale ühe „plaskuga“ sissekukkumist:

„tuleval nädalal tuleb mul uus tell, võtke siis veel kinni!“ Ja tuligi ning on senini kinni võtmata. Mõni mees istub vahel paar kuud kinni, naine müüb sel ajal kodus viina ja paneb kohvi sekka, et ekspertiis ei saaks viina päritolu kindlaks teha.

Kui inimene läheb jultunuks, siis peab selle ajama temast välja halastamatult. Narrisin üht salakaubavedajat, et tuleb surmanõutlus, see jäi vagusi ja vastas: „Siis on see jaht kadunud!“ Salakaubavedajate karistusseadused tuleks revideerimisele võtta ja karistused suurendada.

Konstaabel A.

Räägi tõtt!

Politsei häälekandjas 27. augustist s. a. nr. 34 on toodud ametvenna „Hääle“ artikkel „politsei- ja omavalitsusasutuste ülesannetest uutes linnades“, milles on avaldatud ebaõigeid arvamisi.

Komissarile otsekohe allub maakonna linn, 13 rajooni konstaablit ja 7 kordnikku, esimesele abikomissarile ühes uutest linnadest suure raudteesõlmega laiaroopalisel — 12 rajooni konstaablit ja 4 kordnikku ja teisele abikomissarile üks uus linn kitsaroopalise raudteesõlme jaamaga 4 rajooni konstaablina ja 2 kordnikuga. Komissar asub maakonna linnas, kus tal tuleb osa võtta kõigest tegevusest, mis lasub politseil ühenduses seal asuvate teiste ametasutustega, peale selle välja anda peatus- ja laskeriistapidamise load ja ajada asju, mida siin nimetada ei saa, kuid missugused kohused lasuvad abide peal ainult nende tegevuspiirkonnas.

Revideerimiste puhul on komissaril ainult kolm konstaablit linnas, aga 8 maal, nendest maanteed kaudu kõige ligem 9 km., esimesel abil on rohkem võimalusi raudteed kasutada maakonstaablite juure sõitmiseks, aga teisel abil asuvad 2 konstaablit tema lähedal linnas ja ainult kaks maal ning nende juure pääseb raudteega, viimasele on alluvad ametnikud kõige

kättesaadavamad. Komissaril on teha 13, esimesel abil 12 ja teisel abil ainult 4 revideerimist.

Kui arvesse võtame, mis maksab revideerimine komissaril ja esimesel abil ja võrdleme teist abi, siis näeme, et, kui komissaril ja abil tuleb sõitude peale suuri summe tarvitada, on sõidukulu teisel abil minimaalne, sest raudtee pileti raha mõlema maakonstaabli juure maksab vast paarisaja marga ümber. Sõiduraha on komissaril abidest suurem kuus ainult 200 marka.

1926. a. kuni 1. aprillini 1927. a. aruande järele on komissarile otsekohe alluvate ametnikkude poolt sissesunnituid maksusid ja trahve 11.304.844 mk., esimese abi poolt — 11.598.434 mk., teise abi poolt — 3.047.431 mk. On selge, et vahe komissari ja teise abi tegevuse vahel on küllalt suur.

Kui võtame aluseks 1922. a. kokkuseatud rahvalugemise andmed, siis näeme, et komissari tegevuse piirkonnas elab 26.397 kodan., esimese abi piirkonnas — 22.063 kod., teise abi piirkonnas — 9861 kod., seega teise abi tegevuse piirkonnas kolm korda vähem kui komissari piirkonnas.

1927. aasta jaanuarikuus said lisaraha:

prefekt 4500 mk., komissar 4500 mk., esimene abikomissar 4500 mk., teine abikomissar 3600 mk. Sama aasta juulikuus said: prefekt 5700 mk., komissar 5700 mk., esimene abikomissar 5700 mk., teine abikomissar 4800 mk. Seega on esimesel ja teisel korral teine abikomissar saanud vähem 900 marga võrra, aga mitte 10 korda vähem.

Viimane asjaolu on täiesti loomulik, sest sissesunnitud maksude ja trahvide üldsumma on ju nii väike võrreldes kahe eelmise summaga. Suurema lisaraha summa määramisel oleks tehtud teistele ülekohut. Arvan, et teine abikomissar on teiste ametnikkude arvel rohkem saanud osa lisarahast kui õigus oleks olnud.

Kui veel veidi peatuda tegevuse koormatuse suhtes, siis tuleb komissaril ja esimesel abil teid revideerida 5 päeva, teisel abil ainult kaks päeva ja kui arvestada teede üldpikkusega, siis ei ole mõtet võrdlust üldse tuua.

„Hääl“ seletab veel, et temal tuleb uues linnas linnapeale seletada puhtuse tarvidusest jne. See on vast liialdus ja ei ole ka politseiniku kohus seda teha, vaid ümberpöörduvalt tuleb piinlikult niisugusest õpetusest hoiduda, vastasel korral on sekeldused, kaebused ja asjatud jonniajamised, mis eriti politseiametnikkudele ei ole toonud kunagi kasu.

Uus linnavalitsus ei pidavat kinni seadusest ja noudvat seadusvastaseid asju. Seadus on politsei tegevusele määranud kindlad piirid ja kui nende piirides tegutseda, on ka kõik teravused ära hoitud. Määruste ja seaduste seletamine omavalitsuse tegelastele ei kuulu politsei ülesannete hulka, samuti kui politsei ei saa

õpetama hakata kohtuametnikke. Omavalitsuste kaudu teostab riik oma võimu ja seega on omavalitsuse tegelased ise vastutavad oma tegevuse ja korralduste eest. Vaatamata kõigele sellele tuleb ka vanades linnades omavalitsustegelastega mõndagi asja mitu korda läbi rääkida, et asi saaks paremini korraldatud ja seda ei pane keegi politseinik pahaks. Mida rohkem asja sõelutakse ja mitmekülgselt enne täitmist valgustatakse, seda kergem on täita seda.

Omavalitsuse ametnikkude tegevust kontrollib siseministeerium ja korralduste puhul võetakse süüdlased vastutusele.

Ettetoodud põhjendusi arvestades jään ka palga kõrgenduse kohta, millest „Hääl“ kõneleb oma artikli lõpus, eitavale seisukohale, sest kui teine abikomissar saaks samase palga kui esimene abikomissar või komissar, siis ei oleks mõtet edasi püüda ja meie kukuksime jälle tagasi selle seisukorra juure, kus rajooniülem sai jaoskonnaülemast ainult 200 marka kuus palka vähem ja rajooniülemast ei soovinud keegi jaoskonnaülema kohale minna. Jään selle juure, et kellelt nõutakse rohkem, kes peab rohkem töötama, kellel rohkem vastutust, sellele peab ka rohkem tasutama. Siinjuures jätan puutumata selle küsimuse, kas palgad on ajakohased, sest see ei ole selle artikli otsuarve.

Noorematel ametnikkudel tuleb rohkem õppida, kogemusi korjata, laiemalt ümber vaadata ja teataval edasipüüdmisel saab see arvestatud, ja kui ametnik leitakse olevat vääriiline, usaldatakse temale kindlasti suurem tegevusala ja samuti on siis ka palk suurem. Tg.

Politsei ja keheline-kasvatus.

H. Tann, abikomissar.

Tutvunedes lähemalt politsei kehaliskasvatusega Eestis, peame jõudma otsusele, et viimast harrastatakse meil kahjuks liig vähe. Politsei kehakasvatustliikumine kannab meil veel liig juhuslikku ilmet. On võistlusi oodata — treeneritakse, mööduvad viimased — vajub kõik unerüppe. Põhjuseks võib ainult see olla, et kohtadel otsekohesed ülemused ei pööra kehakasvatusele täit tähelepanu, vaid vastupidiselt püüavad ametnikke koormata igasuguse tööga, mille tagajärjel viimastel ajapuudusel sportimiseks kaob

igasugune tahe. Politseiteenistus on mitmekülgne, vastutusrikas ja närverööviv, ja kui siis sportimiseks puudub vaba aeg, on loomulik, et töö vaheaegadel ametnik kasutab vaba aega puhkuseks.

Nüüd küsime üldiselt: missuguse mulje avaldab vormis politseiametnik tänaval, kui tema ei tea, kuidas asetada jalgu üksteise ette või seisab tänaval kui küsimusmärk? Politseiteenistus oma avaliku iseloomu tõttu on pandud välja publiku arvustusele. Nõrk, kohmetu ja välimusetu politseinik ei suuda mõjuda imponeerivalt

tänavatel massile, vaid ta rikub üldpolitsei autoriteeti ja muutub kergelt massi pilke objektiks. Olen pannud tähele, et otsekohesed ülemused püüavad ametnikkude eest sirge möödakäigu ja sellesarnaste võtetega külge pookida ametnikkudele tragidust. Kuid see samm on ebaõige!

Meil tuleks kasvatada politseiametkondi ühetaoliselt ja süstemaatiliselt ja see on õige kasvatusfaktor, mitte aga juhtida ainult roheline laua tagant. Ametnikkudele peab näitama, et ise oled praktik. Sellega kistakse ka neid kaasa, kes laisad sportimiseks. Enesearmastust on igapähele, ja kui saab teatavaks, et ülemus võtab osa, võtavad ka need osa, kes hoidusid esialgu kõrvale. Ehk on takistuseks ajapuu-dus? On täiesti arusaadav, et teenistus ei tohi kannatada selle all, kuid hea tahtmise juures on seda võimalik läbi viia nii, et sportimine ei halva teenistust ega ametnikud ei ole sunnitud kohe peale ki-beda võistluse postile minema. Politseiametnik, kes ei harrasta sporti teatud määral, ei kõlba tänapäev politseiteenistusse.

Et politseilist kehakasvatust otstarbekohasemalt viia läbi, soovitaksin järgmist: 1) asutada politseispordiringe seal, kus nad puuduvad, 2) astuda Eesti politsei kehakasvatusorganisatsioonide liidu liikmeks, 3) instruktor tööle panna, 4) kutsuda kokku kõik instruktorid, peale kohalemääramist, et ühiselt töötada välja neid sihtjooni kehakasvatuse alal, mida

mööda meie politsei peaks sammuma tulevikuks.

Instruktoriteks tuleks määrata politseiteenistuses olevaid politseisportlasi ja hoiduda välispoolt koopteerimisest. Hari-likuks nähtuseks on see, et välispoolt koopteeritud eraisikud ainult niikaua teenivad politseis, kuni neile kujunevad paremad teenistuslikud väljavaated. Nende koht on ainult neile ajutiseks leivaküsimuse lahendamiseks. Teiseks, nad ei tunne politseiteenistust ja ei ole küllalt kompetentsed isikud politseid kehaliselt kasvatama.

Et omada häid instruktoreid, tuleks tuleval aastal korraldada pikemaajaline kursus ja soodustada osavõtjatele enesetäiendamine eraorganisatsioonide poolt korraldatud vastavil kursusel. Politsei kehaline kasvatus taotleb praktikat, mitte teooriat. On täiesti valesamm algajale sportlasile esimese paari nädala kes-tes teoreetilisi loenguid pidada kettast, odast ja kolmikhüppest ning neid tutvustamata põhivõimlemise töö ja lähteolekutega minna üle sihtvõimlemisele. Instruktor peab ise alati sarnaselt riie-tud olema, et ta võiks vabalt iga harjutust näidata, ega seisaks rivi ees, krae kaelas, pintsak seljas ja tänavkingad jalas.

Loodan, et tulevikus asi paraneb ja ehk teised politseisportlased võtaks selle kohta sõna ja lahkelt avaldaks oma arvamisi „E. Politseilehe“ veergudel.

Ametlik osa.

Käsukirjaga 15. novembrist s. a. nr. 122 siseministeeriumile

on poliitilise politsei assistent Johan Mägi kinnitatud poliitilise politsei vanemaks assistendiks, arvates 1. novembrist s. a.

Käsukirjaga 15. novembrist s. a. nr. 123 siseministeeriumile

avaldatakse teadmiseks väljavõte vabariigi valitsuse otsusest 9. novembrist s. a. (prot. nr. 99 p. III) siseministeeriumisse puutuvas osas:

„Teatada riigikogu juhatusle, et vabariigi valitsuse poolt on volitatud esinema riigikogus järgmised ametnikud: Siseministeeriumi alal: 1) ministri abi E. Kübarsepp, 2) peasekretär E. Maddison, 3) administratiiv-osakonna direktor E.

Dolf, 4) politseidirektor N. Reiman, 5) piirivalve valitsuse ülem H. Kurvits, 6) politsei abidirektor J. Sooman.“

Politsei peavalitsuse poolt on antud load: Jaan Hendriku p. Kirnile laskeriistade ja laskemoonaga kauplemiseks Viljandis, Tartu tän. 15, maksvusega 16. novembrini 1928. a., samuti Jaan Hendriku p. Neemanile Pärnus, maksvusega 30. oktoobrini 1928. a., ja Karl Mihkli p. Lorentzile Türil, maksvusega 24. novembrini 1928. a., ning Aleksander Joo-sepi p. Teinfeldtile laskeriistade parandamiseks Vihula vallas, Annikvere külas, maksvusega 17. septembrini 1928. a.

Politsei peavalitsuse poolt on lubatud toime panna Dr. K. Hermani mälestamise

komiteele üleriiklikku korjandust 300 korjanduslehega kuni 1. detsembrini 1928. a. kultuurhoone ehitamise heaks Põltsamaale.

Politsei peavalitsuses on registreeritud ajakiri „Kabaree“. Nimetatud ajakiri

hakkab ilmuma Tallinnas, kord kuus, väljaandja ja vastutav toimetaja — Eduard Augusti p. Koppel. Ajakiri trükitakse Tallinnas, A. Devise ja Magnuse trükikojas.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**
Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s i.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised tunnistused:

- Linverk, Johannes, hobusepass, v. a. Vihula vallaval. 1920 a. nr. 445.
- Leeduk, Jaan Jaagu p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pärnu maak. rahvaväe ülemalt 20. 1. 21 a. nr. 1097.
- Mein, Juhan Juhani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Ratsapolgu ülemalt 21. 12. 20 a. nr. 14336.
- Leppik, Richard Jakobi p., laskeriistaluba, v. a. Järva abiprefektuurist 14. 1. 27. a. nr. 1203.
- Seppor, Jaan, hobusepassid, v. a. Paajusi vallaval. 7. 1. 21 a. nr. 230.
- Laksberg, Joosep Hansu p., laskeriistaluba, v. a. Viru-Järva prefektilt 28. 2. 27 a. nr. 3485.
- Müüriorg, Dimitri Antoni p., hobusepass, v. a. Orava vallaval. 5. 1. 21 a. nr. 235.
- Vahter, Aleksander Mihkli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 3. suuritükiväe rügemendist 30. 9. 25 a. nr. 2410.
- Kalm, Aleksander Mihkli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Viljandi maak. rahvaväe ülemalt 18. 6. 20 a. nr. 8347.
- Loos, Osvald Johani p., laskeriista hoidmise ja kandmise luba, v. a. Võru-Petersi prefektilt 27. 9. 26 a. nr. 1900.
- Pääsuke, Heinrich Aleksandri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 3. suuritükiväe ülemalt 31. 8. 22 a. nr. 4523.
- Jaska, Peeter Jüri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 3. jalaväe polgu ülemalt 7. 4. 20 a. nr. 5467.
- Pauker, Aleksander, hobusepass, v. a. Vao vallaval. 14. 10. 22 a. nr. 1334, järgmiste tundemärkidega hobusele: mära, 9 a. vana, kõlbulik, kuulub kergeveo liiki.
- Peet, Heinrich Karli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 20. 6. 20 a. nr. 657.

- Salvan, Eduard Augusti p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. soomurongide brigaadi ülemalt 31. 8. 22 a. nr. 241.
- Stellingov, Mihail, sõjav. vab. tunnistus, v. a. 5. üksiku jalaväe pat. ülemalt nr. 12483.
- Järlik, Isak Peetri p., hobusepass, v. a. Kooraste vallaval. 8. 1. 21 a. nr. 313.
- Hagu (Kagu), Johan Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Tall. tagavara polgust 28. 5. 20 a. nr. 14822.
- Jõgevest, Luise Johani t., üliõpilaskaart, v. a. Tartu ülikooli valitsuselt 1922 a. nr. 3543.
- Kupiainen, Herman Anti p., Soome välispass, v. a. 1924 a. nr. 61.
- Griiner, Nikolai Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 3. üksiku jalaväe pataljoni ülemalt 29. 4. 23 a. nr. 3488.
- Märtik, Märt Hansu p., laskeriistaluba, v. a. Viljandi prefektilt 23. 2. 25 a. nr. 287.
- Jakobson, Jaan Ado p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Viljandi maak. rahvaväe ülemalt 20. 10. 20 a. nr. 12149.
- Petser, Peeter Fritsu p., laskeriistaluba, v. a. Viljandi maak. pol. ülemalt 12. 2. 23 a. nr. 212.
- Teder, August Jüri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. 10. 23 a. nr. 11168.
- Soolu, Jaan Tõnise p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 6. jalaväe polgu ülemalt 22. 4. 20 a. nr. 11577.
- Retti, Johannes (Jaan) Aleksandri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt. (2210)
- Kadakas, Mihkel Feodori p., sõjaväeteenistusse kõlbmatuse tunnistus, v. a. Tall. sõjaväe haigemaja arstide poolt 29. 4. 26 a. nr. 657. (1150)
- Lebedev, Evlampi Aleksandri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 3. 9. 24 a. nr. 52 — 1. soomurongide rügemendi ülemalt. (2709)

- L a a r, Martin, Gustavi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 7. jalaväe rügemendi ülemalt 24. 3. 25 a. nr. 1023. (708)
- Eesti Panga Narva osakonna laskeriistaluba, v. a. Narva linna pol. ülemalt 27. 1. 25 a. nr. 16. (1152)
- A l o e, Jüri, sõjav. vab. tunnistus, v. a. I. Tallinna sõjaväe haigemaja arstide komisjonilt 1. 2. 19 a. nr. 843. (2511)
- G e b e r, Román Jüri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. sõjaväe keskhaigemaja arstide komisjonilt 21. 5. 24 a. nr. 2921. (2745)
- K ü n s l e r, Aleksander Hindreku p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 24. 12. 20 a. nr. 11031. (2912)
- R õ õ m u s s a a r, Anton Kustase p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pärnu kaitseväge ringkonna ülemalt 22. 12. 21 a. nr. 14262. (2915)
- E g g e d e r, Johannes Tõnise p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Sõdurite poodide valitsuselt 28. 4. 20 a. nr. 1184. (2958)
- S c h n i t t e r, Eduard Aleksandri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 3. suurtükiväe rügemendi ülemalt 15. 8. 23 a. nr. 2427. (3002)
- H i n n o v, August Mardi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Järva kaitseväge ringkonna ülemalt 17. 3. 26 a. nr. 8. (3004)
- P r u s s a k, Eduard Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Sakala jalaväe rügemendi ülemalt 2. 9. 24 a. nr. 296/3212. (3093)
- L i l l e p o t t, Voldemar Johani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Suurtükiväe valitsuse käsiriistade os. ülemalt 8. 4. 20 a. nr. 1750. (3094)
- T õ m i n g a s - G r ü n b e r g, Mimi, välispass, v. a. siseministeer. passiosakonnalt 4. 3. 27 a. nr. 5563. (3293)
- P i i p, Johan Jaagu p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maak. rahvaväe ülemalt 10. 2. 21 a. nr. 2807. (3294)
- V o i n o f f - M a s s a l s k y, Maria, välispass, v. a. passitoimkonnalt nr. 4550. (3295)
- K a l j a n s k y, Ilja, välisajakirjaniku tunnistus, v. a. välisministeeriumi informatsiooni büroo poolt 19. 5. 25 a. nr. 603/2. (3296)
- E h v e r t, Eduard Madise p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 6. piiriküti pataljoni ülemalt 21. 5. 20 a. nr. 1525.
- P a a l, Martin Mardi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Soomusrongide diviisi kuulipild. kursuste ülemalt 16. 9. 20 a. nr. 4138. (3470)
- L a k s, Leopold Joosepi p., amet tunnistus, v. a. politsei peavalitsusest 1. 9. 26 a. nr. 1571. — Viru maak. pol. Väike-Maarja jsk. asjaajajale. (3472)
- H e n d r i k s o n, Johan Johani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pärnu maak. kaitseväge ringkonna ülemalt 26. 7. 20 a. nr. 8896. (3824)
- K l o k o v, Vassili Ivani p., Nansen'i pass, v. a. politsei peavalits. nr. 4294/6288. (3825)
- V i i k b e r g, Hans Hendriku p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pärnu maak. rahvaväe ülemalt 27. 4. 21 a. nr. 4006. (3826)
- K a n g u r, Johannes Juliuse p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 6. jalaväe rügemendi ülemalt 16. 9. 20 a. nr. 25145. (3830)
- M a s s o, Johannes Danieli p., sõjaväest vab. tunnistus, v. a. k.-l. „Meeme“ komandöriilt 4. 8. 23 a. nr. 1639, ja mere-mehe kutsetunnistus, v. a. Pärnu sadama kapteniilt 13. 11. 20 a. (3831)
- T e n n e, Johannes Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pärnu kaitseväge ringkonna ülemalt 4. 6. 20 a. nr. 2. (3836)
- R e m m e l, Aleksei, ajapikenduse tunnistus Tallinna tehnikumi lõpetamiseks, v. a. Petseri maak. rahvaväe ülemalt 14. 10. 25 a. nr. 3. (4685)
- P e e t s o, Aleksander, Liisa p., sõjav. vab. tunnistus nr. 31246. (5467)
- H a l l i k, Valter Aleksandri p., sõjav. vab. tunnistus nr. 2972. (5467)
- O t t i, Peeter Johani p., rahvaväest vab. tunnistus, v. a. 2-se jalaväe rügemendi ülemalt 28. 4. 20 a. nr. 1171, ja laskeriistaluba, v. a. Tartu-Valga prefektilt 22. 6. 26 a. nr. 1685. (5887)
- L a a t o r, Paul Mardi p., rahvaväest vab. tunnistus, v. a. 2. jalaväe rügemendi ülemalt 31. 3. 20 a. nr. 353. (5888)
- M ä r t s o n, Leopold Jaagu p., laskeriistaluba, v. a. Tartu-Valga prefektilt 4. 7. 26 a. nr. 1930. (5897)
- L o b o n a, Daniel Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Võru maak. rahvaväe ja kaitseliidu ülemalt 5. 11. 20 a. nr. 13712. (5899)
- M u t s o, August Juhani p., rahvaväest vab. tunnistus, v. a. 2. jalaväe rügemendi ülemalt 1. 9. 24 a. nr. 6492, laskeriistaluba nr. 2602/13059, v. a. Tartu maak. pol. ülemalt 3. 12. 24 a., ja kaitseliidu tunnistus nr. 144, v. a. Võnnu malev-konna 1. kompanii pealikult veebruarikuus 1925. a. (6076)

- M u n a, Aleksander Mihkli p., rahvaväest vabast. tunnistus, v. a. 7. jalaväe rügemendi ülemalt 1. 10. 25 a. nr. 7556. (6077)
- P i i r, August-Ernst, ajapikenduse tunnistus, v. a. Tartu kaitseväe ringkonna ülemalt 21. 3. 27 a. nr. 355, ja kaitsemaleva tunnistus, v. a. Tartumaa kaitsemaleva pealikult 31. 1. 25 a. nr. 229. (6079)
- K l i i m, Jaan Jüri p., rahvaväest vabast. tunnistus, v. a. Sakala partisaanide polgu ülemalt 27. 4. 20 a. nr. 815/6177. (6080)
- P l a k s, August Jaani p., rahvaväest vab. tunnistus, v. a. Tartu kaitseväe ringkonna ülemalt 15. 3. 21 a. nr. 6024. (41947)
- A n s i p, Osvald Jaani p., kaitseväe liikmekaart, Tartu kaitsemaleva pealikult 30. 3. 25 a. nr. 2141. (41950)
- V ä l i, Johannes, sõjav. vab. tunnistus, v. a. Mereväe ekipaashi ülemalt 12. 5. 23 a. nr. 2032. (6378)
- H o e r s c h e l m a n n, Gotthard Pauli p., ülikooli matrikel, v. a. Tartu ülikooli valitsuselt 1922 a. nr. 3168. (6392)
- K u u r m a n n, Villem Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maak. rahvaväe kom. nr. 28458. (6396)
- P i k k, Jaan Jüri p., laskeriistaluba, v. a. Viljandi-Pärnu abiprefektuurilt nr. 708. (7527)
- M i k e l s o n, Theodor, sõjav. vab. tunnistus, v. a. 6. jalaväe rügemendi ülemalt 1. 10. 25 a. nr. 3621. (7527)
- P e t e r s o n, Mart Jaani p., laskeriistaluba, v. a. Lääne-Saare prefektilt, nr. 690. (7600)
- T a k s o, Aleksander Hansu p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 10. jalaväe rügemendi ülemalt 22. 12. 26 a. nr. 4346. (7601)
- O o l, Kirill, sõjav. vab. tunnistus, v. a. Saaremaa rahvaväe ülemalt 1. 11. 20 a. nr. 1952. (8681)
- A r p, Karl Jaani p., reservitunnistus, v. a. 3. jalaväe polgu ülemalt 21. 5. 21 a. nr. 9110. (9831)
- K o t k a s, Ferdinand Minna p., kaitseväe tunnistus, v. a. Tartumaa maleva pealikult 23. 2. 25 a. nr. 1718. (9833)
- E r t m a n, Voldemar Jaani p., hobusepass, v. a. Ropka vallaval. 13. 12. 20 a. nr. 301. (9932)
- D e h n, Karl, hobusepass, v. a. Rägavere vallaval. 14. 1. 21 a. nr. 150. (10406)
- H i i r, Karl, välispass, v. a. politsei peav. 9. 7. 27 a. nr. 2164. (10416)
- O r r o, Tiido, sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. jalaväe rügemendi ülemalt 20. 8. 21 a. (10089)
- L i l i e n t h a l, Alfred, välispass, v. a. politsei peavalitsusest 15. 11. 25 a. nr. 6575. (10100)
- P a l l o, Jaan, sõjav. vab. tunnistus, v. a. Petseri maleva pealikult 1. 6. 26 a. nr. 325/16370. (10720)
- P r e i s m a n n, Johan, sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maak. rahvav. ülemalt 17. 2. 22 a. nr. 5049. (11107)
- J e r v a n, Julius, sõjav. vab. tunnistus, v. a. 2. jalaväe rügemendi ülemalt 20. 8. 21 a. (11115)
- J e r v a n, Julius, kaitseväe tunnistus, v. a. Harku kompanii ülemalt, nr. 15169. (11117)
- R e i n d e r s, Heinrich, laskeriistaluba, v. a. Tallinna-Harju prefektilt 4. 4. 25 a. nr. 608. (11122)
- V e s k i, Julius, hobusepass, v. a. Illuka vallaval. 10. 12. 20 a. nr. 887 (39026)
- M e e s, Peeter, püssiluba v.a. Pärnu maak. pol. ülemalt 1924 a. nr. 487. (39028)
- N a a t u s, Jüri, hobusepass, v. a. Imavere vallaval. 10. 3. 21 a. nr. 143.
- H ä m m a l b e r g, Eduard, sõjav. vab. tunnistus, v. a. Petseri maak. rahvaväe ülemalt 14. 5. 24 a. nr. 1226.
- S t s h u k i n, Ilja Trofimi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. sõjakooli ülemalt 1. 5. 23 a. nr. 2322.
- K a r j a, Aleksander Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 1. 3. 22 a. nr. 96/296. (1155)
- T i b b o, Juhan Jaagu p., laskeriistaluba, v. a. Järva maak. politsei ülemalt 13. 9. 23 a. nr. 1251/1322.
- R e m m e l g a s, Mart Jaani p., kaitseväest vab. tunnistus, v. a. Pärnu kaitsev. ringkonna ülemalt 31. 1. 21 a. nr. 1824. (3840)
- P u l s t, Jakob Andrese p., Pärnu staadiumi korjandusleht nr. 7. (3845)
- G a v r i l o v, Ivan Georgi p., Nansenipass, v. a. politsei peaval. 28. 2. 24 a. nr. 7982/14581. (3848)
- R o o s m a n n, Heinrich Johani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 2. jalaväe rügem. ülemalt 23. 3. 20 a. nr. 279. (3851)
- R õ õ m u s, Aleksander Maria p., kaitsev. vab. tunnistus, v. a. 15. 4. 20 a. nr. 226 — kitsaroopal. soomusr. ülemalt. (7683)
- Õ l l i s, Karl Jakobi p., kaitsev. vab. tunnistus, v. a. 2. piiriküti patalj. ülemalt 30. 3. 20 a. nr. 1682. (9463)

- H i n t e r v a l d, Aleksander Peetri p., hobusepass, v. a. Saru vallav. 28. 10. 24 a. nr. 12. (9467)
- H i n t e r v a l d, Aleksander Peetri p., laskeriista luba, v. a. Võru maak. pol. ülemalt 12. 12 19 a. nr. 459. (9467)
- S e d t k i, Hermann Eduardi p., hobusepass, v. a. Vana-Antsla vallaval. 2. 12. 20 a. nr. 55. (9470)
- N u r j a, Mihkel Peetri p., kaitseväest vab. tunnistus, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 1921 a. (1165)
- T u l k, Friedrich Juhani p., laskeriistalüba, v. a. Narva linna pol. ülemalt 20. 11. 1924 a. nr. 1079, maksev kuni 9. 11. 1927 a. (1171)
- M i h a i l o v (nüüd Koltsov), Feodor Aleksandri p., kaitseväest vab. tunnistus, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 22. 12. 20 a. nr. 2795. (1162)
- T a p p i, Joosep Andrese p., kaitseväest vab. tunnistus, v. a. 1. piiriküti pataljoni ülemalt 13. 4. 20 a. nr. 2021. (2302)
- T a p p i, Joosep Andrese p., teenistuslehe ärakiri, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt. (2303)
- S a k a l a, Peeter Peetri p., kaitseväest vab. tunnistus. (608)
- K u i v a, Konstantin Aleksandri p., sõjav. vab. tunnistus v. a. Tartu maak. rahvaväe ülemalt 13. 12. 20 a. nr. 34303. (1163)
- N o o r b e r g, Aleksander Gustavi p., maasaamise tunnistus, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 22. 9. 25 a. nr. 3854. (2304)
- S v o b o d i n, Peeter Ivani p., kaitseväest vab. tunnistus, v. a. Viru maaak. rahvaväe ülemalt 1920 a.
- Tunnustatakse maksvaks:**
- M o r d v i n o v, Aleksei Aleksei p., Nanseni pass.
- S a k s o n, Ado Ado p., isikutunnistus. (3842)
- Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:**
- K o s e m ä e, Nikolai Antoni p., Mäe vallaval. 3. 9. 23 a. nr. 296.
- P a a p, Praskovja Ivani t., v.a. Mäe vallaval. 16. 1. 24 a. nr. 492.
- T u r t s o v, Vassili Ivani p., v.a. Järvesuu vallaval. 10. 10. 23 a. nr. 381.
- K u r e o j a, Ivan Sahari p., v. a. Järvesuu vallav. 6. 8. 23 a. nr. 285.
- T o h v, Aliide Kristjani t., v. a. linna jsk. politseikomissariilt Pärnus 17. 11. 26 a. nr. 1580.
- F i l o s o f o v, Stepan Vassili p., v. a. Satserinna vallav. 2. 4. 27 a. nr. 73.
- H ä m m a l b e r g, Eduard, v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 5. 5. 24 a. nr. 2649.
- K o s õ r k o v, Feodor Kusma p., v. a. Järvesuu vallaval. 1. 3. 24 a. nr. 81.
- S t s h u k i n, Ilja Trofimi p., v. a. Kulje vallaval. 3. 5. 23 a. nr. 880.
- T e d r e m ä g i, Matrjona Antoni t., v. a. Satserinna vallaval. 12. 12. 24 a. nr. 356.
- S õ m e r, Mihail Vassili p., v. a. Slobodka vallaval. 20. 2. 20 a. nr. 114.
- K i b i n, Juuli Hansu t., v. a. Narva-Jõesuu alevival. 1. 9. 26 a. nr. 1026. (512)
- A l e k s a n d r o v, Aleksander Georgi p., v. a. 1. jsk. politseikomissariilt Narvas 6. 5. 27 a. nr. 146. (513)
- S i l m a t o, Johannes Karli p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 18. 1. 23 a. nr. 158. (1157)
- V o u, Aliide Otto t., v. a. Jõhvi alevival. 20. 10. 26 a. nr. 533. (2517)
- V o u, Voldemar Aleksandri p., v. a. Skarjatina vallav. 1. 2. 27 a. nr. 942. (2516)
- V õ r n o, August Priidiku p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 29. 4. 20 a. nr. 22491. (1159)
- B u t t e l, Vassili Naumi p., v. a. Nõmme pol. jsk. ul. 27. 6. 23 a. nr. 92869/308. (1160)
- F a r o n o v, Grigori Andrei p., v. a. Skarjatina vallav. 17. 12. 24 a. nr. 450. (2514)
- S v o b o d i n (Ivanov), Peeter Ivani p., v. a. Skarjatina vallaval. 9. 12. 20 a. nr. 57. (2515)
- K a r j a, Aleksander Jaani p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 21. 2. 21 a. nr. 27980. (1154)
- K n u u d e, Armanda Johani t., v. a. 1. jsk. politseikomissariilt 13. 9. 26 a. nr. 418. (1156)
- A r a n, Aleksander Johannese p., v. a. Mäo vallaval. 25. 10. 20 a. nr. 378. (3381)
- U l j a n o v, Feodor Vassili p., v. a. Kallaste vallav. 7. 5. 26 a. nr. 30.
- T a m m, Heinrich Juuli p., v. a. linna pol. komissariilt Pärnus, 16. 1. 26 a. nr. 67. (3838)
- T a m m, Hendrik Hendriku p., v. a. Vee vallaval. 8. 8. 22 a. nr. 298. (3839)
- K e p p i, Mihkel Mihkli p., Pornuse vallaval. 28. 7. 25 a. nr. 906. (3841)

- Märk, Eduard Jaani p., v.a. Võru maak. pol. linna jsk. ülemalt 27. 5. 25 a. nr.209. (3843)
- Voonart, Kadri Triina t., v.a. Rakvere jsk. politseikomissariilt 6. 11. 26 a. nr. 2505. (3844)
- Miller, Hilda Gustavi t., v.a. Pärnu linna pol. jsk. ülem. 3. 9. 25 a. nr. 1031. (3846)
- Kalam, Liisa Mihkli t., v.a. Viljandi linna pol. jsk. ülem. 13. 12. 19 a. nr. 4247. (3847)
- Godvillmann, Anna Jaani t., v.a. Luiste vallaval. 28. 12. 19 a. nr. 227. (3849)
- Riis, Martin Jüri p., v.a. Kuksema vallav. 4. 12. 25 a. nr. 914. (3850)
- Roosman, Heinrich Johani p., v.a. Kilingi vallav. 23. 7. 24 a. nr. 196. (3851)
- Hellmann, Villem Jaani p., v.a. Martna vallaval. 19. 6. 20 a. nr. 681. (7678)
- Tõnur, Agnes Pauli t., v.a. Ambla vallav. 3. 3. 20 a. nr. 1174. (7679)
- Treiber, Johannes Juhani p., v.a. Rikholdi vallav. 11. 4. 25 a. nr. 68. (7680)
- Luks, Mathias Matsi p., v.a. Rikholdi vallav. 14. 7. 26 a. nr. 475. (7681)
- Nee, Andres Johani p., v.a. Vormsi vallav. 9. 2. 23 a. nr. 26. (7682)
- Hoffmann, Johannes Jaani p., v.a. Palivere vallav. 16. 12. 24 a. nr.137. (7683)
- Dirs, Villem Villemi p., v.a. Haapsalu linna pol. ülemalt 21. 9. 19 a. nr. 247. (7685)
- Vilma, Marie Hindreku t., v.a. Oru vallaval. 13. 11. 22 a. nr. 896. (7686)
- Pelmann, Gustav Hansu p., v.a. Tall. linna pol. 5. jsk. ülemalt 3. 11. 23 a. nr. 1843. (7687)
- Ulm, Artur Johani p., v.a. Haapsalu linna pol. ülemalt 10. 4. 23 a. nr. 148. (7688)
- Koiberg, Nikolai Juhani p., v.a. Rikholdi vallav. 31. 10. 21 a. nr. 901. (7689)
- Elts, Johannes Hansu p., v.a. Oru vallav. 14. 8. 24 a. nr. 209. (7690)
- Käämbre, Johannes Peetri p., v.a. Perivallav. 20. 4. 20 a. nr. 943. (8162)
- Merja, Luise Aleksandri t., v.a. Sootaga vallav. 31. 12. 24 a. nr. 240. (8163)
- Todi, Aleksander Samueli p., v.a. Kahkva vallav. 21. 1. 22 a. nr. 4. (8164)
- Karutam, Karl Jüri p., v.a. Paadremaa vallav. 30. 4. 20 a. nr. 509. (8166)

Kuulutus.

Väike-Maarja jaoskonna politseikomissar Virumaal annab teada, et 10. dets. 1927. a. kell 10 hommikul müüakse Paasvere vallas, Paasvere-Aru asunduses,

enampakkumisel

Josep Kakasoni päralt olev varandus, mis koosneb ühest 5 aast. mähahobusest, hinnatud 28,000 marga peale, riigirendivõla sissenõudmiseks.

Müüdavat looma võib näha oksjoni päeval kohal. Pakkumine algab hinnatud summast.

Ärinal, 17. nov. 1927. a.
Nr. 306.

F. Kalm,
politseikomissar.

Kuulutus.

Väike-Maarja jaoskonna politseikomissar Virumaal annab teada, et 1. dets. 1927. a. kell 10 hommikul müüakse Paasvere vallas, Paasvere asunduses

enampakkumisel

Johannes Kääri päralt olev varandus, mis koosneb ühest lüpsilehmast, hinnatud 16.000 marga peale, riigirendivõla sissenõudmiseks.

Müüdavat looma võib näha oksjoni päeval kohal. Pakkumine algab hinnatud summast.

Ärinal, 17. nov. 1927. a.
Nr. 55.

F. Kalm,
politseikomissar.

Kuulutus.

Raasiku jaoskonna politseikomissar Harjumaal annab teada, et 29. nov. 1927. a. kell 10 hommikul müüakse Kõnnu vallas, Koiga külas

enampakkumisel

Jakob Jakobi p. Adamsoni päralt olev varandus, mis koosneb palkidest ühekordsest elumajast, pilbaskatusega, palkidest laudast, mõlemad äravedamiseks, reest, hobuseriistadest ja toakraamist, hinnatud 12.000 marga peale, tollitrahvi sissenõudmiseks.

Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval. Pakkumine algab kohapeal pakutavast hinnast.

Anijal, 15. nov. 1927. a.
Nr. 713.

E. Janson,
politseikomissar.

Kuulutus.

Paide jaoskonna politseikomissar annab teada, et 1. dets. 1927. a. kell 10 hommikul müüakse Koerus, Veinjärve vallas

enampakkumisel

Jaan Silbermani päralt olev varandus, mis koosneb kaheraudsest jahipüssist, hinnatud 9500 marga peale, kohtumaksude sissenõudmiseks.

Müüdavat asja võib näha oksjoni päeval kohal. Pakkumine algab hinnatud summast.

Paides, 18. nov. 1927. a.

Nr. 85.

J. Tilling,
Paide jaoskonna politseikomissar
Järvamaal.